

Μὴ ἀποδώσητε, μοὶ εἶπε, τοῦτο οὔτε εἰς ἀδόνφα-
ρίαν μου οὔτε εἰς βαρβαρότητα. Θέλω νὰ σᾶς ἐξα-
φαλίσω κατὰ πάσης ὑπονοίας ὅτι σᾶς προσφέρομεν
σως φαρμακευθεῖσαν τροφήν.»

Ἄπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐπέμεινα ἀνενδότως εἰς
τὸ δικαίωμα τοῦ ξένου, τὸ νὰ λαμβάνω πρῶτος πάν-
των τὴν τροφὴν ἀπὸ τῆς παροψίδος· καὶ ὅταν ἔχω-
ρισθην ἀπὸ τῆς ξενιζούσης με ἀγαθῆς ταύτης οἴκο-
γενείας, εἰμὶ βέβαιος ὅτι προθυμώτεροι θὰ ἦσαν ν' ἀ-
ποθάνωσιν ὑπερχσπιζόμενοί με, παρὰ νὰ μὲ φαρμα-
κεύσωσι. Τοσαύτην κλίσιν εἶχον τὴν καλωσύνην νὰ
λάβωσι πρὸς ἐμέ.

KZ'.

Τέλος ἦλθεν ἡ μεγάλη ἀγγελία ὅτι τὰ Παρίσια
παρεδόθησαν, καὶ ὅτι γενικὴ ἀνακωχὴ ἤρχιζεν ἀπὸ
τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Ἀλλ' ἡμεῖς δὲν περιελαμβανό-
μεθα εἰσέτι εἰς αὐτὴν ἐπὶ δύω ἡμέρας, μέχρις οὐ
κανονισθῶσιν οἱ ὄροι αὐτῆς μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ
στρατηγοῦ Chanzy.

Τὸ τί συνέβη μετὰ τὴν ἀνακωχὴν ἀνήκει μᾶλλον
εἰς τὴν διπλωματικὴν ἢ εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἴστο-
ρίαν, διότι κατόπιν αὐτῆς ἐπῆλθεν ἡ εἰρήνη. Ὁλί-
γας ὅμως ἔτι λέξεις περὶ ἡμῶν, ἵνα κλείσω τὴν πα-
ροῦσαν ἀφήγησιν.

Τὸ τάγμα ἡμῶν ώρίσθη νὰ διαμείνῃ κατὰ τὸν
καιρὸν τῆς ἀνακωχῆς ἐν Tours, ἥτις εἶναι πόλις ώ-



ραιοτάτη, χαριέστατα κειμένη ἐπὶ τοῦ Λείγηρος. Μᾶς
ἔφαίνετο δ' ἡ ἐνταῦθα διαμονὴ εἶτι μᾶλλον εὐάρεστος,
καθ' ὅσον ἡ κακοκαιρία εἶχε παρέλθει, καὶ τὸ ἔαρ
ἡρχεῖται νὰ διαγελᾷ, καὶ ἡ φύσις γὰ περιβάλληται τὸν
πράσινόν της μανδύαν, εἰ καὶ ἡμεθα εἰσέτι μόλις εἰς
τὰς ἀρχὰς τοῦ Φεβρουαρίου.

Οἱ καιρὸς τῆς ἀνακωχῆς ὅμως δὲν ἦτον καιρὸς ἀρ-
γίας δι' ἡμᾶς, διότι πολλὴν εἴχομεν ἐργασίαν πρὸς
ἀνάκτησιν τῶν κατὰ μέγα μέρος ἐξηντλημένων φυ-
σικῶν καὶ ὑλικῶν δυνάμεων τοῦ στρατοῦ, καὶ ἐπα-
νόρθωσιν αὐτῶν, ὅπως ὥμεν εἰς κατάστασιν νὰ ἐξα-
κολουθήσωμεν τὸν πόλεμον καθ' ἣν περίστασιν ἡ
ἀνακωχὴ δὲν ἀπέληγεν εἰς ὑπογραφὴν τῆς εἰρήνης.
Οφείλω δὲ νὰ προσθέσω ὅτι τῷ ὅντι κατὰ τὴν ἔχ-
πνευσιν τῆς ἀνακωχῆς εἴχομεν ἀναλάβει ἐντελῶς τὰς
αὐτὰς δυνάμεις, ὡς ὅτε τὸ πρῶτον κατήλθομεν εἰς
τὸν πόλεμον, καὶ ἐδυνάμεθα, ἀν ἦτον ἀνάγκη, νὰ
διέλθωμεν ἀκόμη ἕνα χειμῶνα πολεμοῦντες.

Τὸ μόνον ὅμως δὲν ἐδυνάμεθα νὰ ἐπαναφέρωμεν
εἰς τὴν πρώτην ἴσορροπίαν του ἦτον τὸ πνεῦμα ἡ-
μῶν, καὶ ἡ φαιδρὰ διάθεσις καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς μεθ' οὓς
κατ' ἀρχὰς αἱ μυριάδες ἐρρίπτοντο εἰς τὸν πόλεμον,
ἐν ᾧ ἦδη πάντες περιπαθῶς ἐπειθύμουν τὴν ἐπάνο-
δον εἰς τὰ ἵδια καὶ τὸ τέλος τῶν κακουγιῶν.

Αλλ' οὐδεὶς οὐδὲ λέξιν περὶ τούτου ποτὲ ἐπρό-
φερε· διεφαίνετο δὲ τὸ αἰσθημα τοῦτο εἰς τὸν ἐρεθι-
σμὸν μεθ' οὓς πάντες ἐδέχοντο καὶ τὴν ἀπλῆν ὑπό-
θεσιν ὅτι ἐδύνατο πάλιν ν' ἀρχίσῃ ὁ πόλεμος, καὶ εἰς



τὸ στόμα πλείστων ἤκουσα τὴν λυπηρὰν φράσιν· «Ἀν
τὶ Γάλλοι ἐπαναλάβωσι τὰς ἐχθροπραξίας, ἀνόητος
τοις ἔξημῶν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν δὲν γίνῃ πλού-
τος.» Οἱ ἀπαίσιοι οὗτοι λόγοι δίδει, νομίζω, τὸ μέ-
τρον τοῦ τί θὰ συνέβαινεν ἂν δὲν ἐπήρχετο ἡ εἰρήνη.

Μετὰ μηνιαίαν δ' εὐαρεστάτην διαμονὴν εἰς Tours,
τὴν διγδόνην Μαρτίου ἐπανήλθομεν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁ-
δοῦ ἢν εἴχομεν διατρέξει μαχόμενοι ἄλλοτε, καὶ ἐ-
σταθμεύσαμεν εἰς Blois. Οἱ καιρὸς ἐγένετο πάλιν
κακὸς, καὶ ἀφθονος ἔπιπτεν ἡ χιών· ἀλλ' ἥδη τὸ κα-
κὸν ἦτον φορητὸν, καὶ τὸ Blois, δι σκοπὸς τῆς ὁδοι-
πορίας μας, προύκειτο ως παρηγορία διὰ τὰς ὁδοι-
πορικὰς ταύτας ταλαιπωρίας.

Φθὰς εἰς τὴν πόλιν ταύτην δὲν εἶχον λησμονή-
σει οὔτε τὴν ὁδὸν εἰς ἣν κατώκουν ἄλλοτε, οὔτε τὴν
οἰκίαν ἦτις ἔκειτο εἰς αὐτὴν τὴν ὁδὸν, οὔτε ἀκόμη
τὴν νέαν ἦτις ἐστόλιζεν αὐτὴν τὴν οἰκίαν.

Ἄσυγχώρητον ἦτον εἰς τὸν υἱὸν τῆς Ἀφροδίτης
ὅτι μὴ σεβασθεὶς τὰς συνθήκας εἰρήνης ἦτις ἄρτι ὑπε-
γράψῃ μετὰ τῶν Γάλλων, ἥρξατο αὐτὸς, ὅταν ἀνε-
παύοντο τὰ λοιπὰ ὅπλα, νὰ τοξεύῃ τὰ βέλη του
καὶ κατὰ τῶν μὲν καὶ κατὰ τῶν δὲ, γνωρίζων ὃ πο-
νηρὸς ὅτι οἱ καταπεπονημένοι ὑπὸ τοῦ πολέμου ἦσαν
εὐαλωτότεροι· ὥστε καὶ πολλὰ συνοικέσια ἐτελέσθη-
σαν τότε μεταξὺ τῶν ἀνδρείων νικητῶν καὶ τῶν ω-
ραίων Γαλλίδων. Ἐγὼ ὅμως ἐγκαυχώμενος ἐπὶ με-
γαλητέρῃ ἀνδρίᾳ, ἀντέστην καὶ δὲν παρεδόθην.

